

Mødet genoptaget kl. 17.30.

Forhandlingen genoptoges.

Lennart Larson: Efter en meget omhyggelig overvejelse er jeg nået til den opfattelse, at jeg ikke, når dette lovforslag skal til tredje behandling, er i stand til at stemme for det i den skikkelse, hvori det i dag foreligger.

Jeg er ganske enig i det indkomstpolitiske oplæg, som regeringen formulerede sidste forår. Jeg anser det for afgørende vigtigt, at vi her i landet søger inflationen holdt i ave. Jeg betragter det som en uforventelig forudsætning for en løsning af vore påtrængende betalingsbalanceproblemer, at de konkurrenceudsatte erhvervsvirksomheders overlevelsesmuligheder betrygges ved, at vi for en tid holder mere igen med prisstigninger end et gennemsnit af de lande, som vore erhverv skal konkurrere med.

Endvidere falder det mig naturligt at fastslå, at lovforslaget ved denne andenbehandling er mindre uacceptabelt end det oprindeligt fremsatte lovforslag. I den forbindelse skal jeg især hæfte mig ved, at bestemmelsen i § 11, hvorefter virksomhederne skal kunne godtgøre, at deres priser er lovlige, under udvalgsbehandlingen er blevet ændret. Lovforslagets oprindelige formulering stred efter min opfattelse imod hævdevundne grundprincipper inden for dansk ret, idet bevisbyrden var væltet over på borgeren. I forhold til denne formulering finder jeg det mere stemmende med den almindelige retsopfattelse, at der nu foreslås stillet det mindre rigoristiske krav til virksomhederne, at de skal kunne dokumentere grundlaget for deres prisfastsættelse.

Men uanset at jeg med tilfredsstillelse har bemærket mig, at der siden lovforslagets fremsættelse er fjernet dele af det, som jeg måtte vende mig imod, er jeg fortsat ude af stand til at medvirke til dets gennemførelse i den skikkelse, det nu har fået. Denne holdning har flere begrundelser. Dels finder jeg,

at den indkomstpolitiske baggrund for lovforslaget er faldet bort. Det kan ikke betragtes som et led i en afbalanceret politisk bestræbelse for at stabilisere pris- og omkostningsudviklingen. Det er trukket ud af sin indkomstpolitiske sammenhæng. De foreslåede indgreb i virksomhedernes kalkulationsmuligheder er efter min bedste overbevisning nytteløse. De er utidssvarende og derfor ensidige og skadelige.

Hertil kommer, at jeg finder lovforslaget uadministrerbart. Jeg har bemærket mig, at dispensationsbestemmelserne er reglen snarere end undtagelsen. Der er navnlig én bærende idé i lovforslaget, som jeg finder urealistisk og i strid med de mest elementære krav til den økonomiske politik. Jeg finder det aldeles virkelighedsfjernt, når lovforslaget bygger på den grundtanke, at lønglidningerne skulle kunne forhindres gennem et enkelt kunstgreb med en lov, der forbyder sådanne omkostningers indregning i priskalkulerne.

Denne betragtning hviler på en forudsætning om, at konkurrenceudsatte erhvervsvirksomheder er i stand til at sige nej, såfremt de ansatte i denne overenskomstperiode fremsætter krav om lønforhøjelser ud over dem, der følger af den netop afsluttede overenskomst på det private arbejdsmarked.

Jeg finder denne forudsætning virkelighedsfjern, og jeg mener, jeg har gode grunde til at bruge denne betegnelse. Jeg skal henviser til den perspektivplan, som skal debatteres her i tinget i morgen, og som viser, at det er den offentlige sektor i dansk økonomi, der i 1960'erne har skabt mangel på arbejdskraft ved at beslaglægge 85 pct. af arbejdskrafttilgangen. Den samme plan forudsiger, at de konkurrenceudsatte erhverv i tiden frem til 1985 skal afgive 20 pct. af deres arbejdskraft til det offentlige, medmindre der sker særdeles radikale ændringer i de hidtil gældende udviklingslinjer for offentlig anlægs- og driftsaktivitet.

Derfor finder jeg det urimeligt, at disse virksomheder og deres nettoavancer skal